

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อบทบาทของกำนัน
และผู้ใหญ่บ้านในการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของชุมชน : กรณีศึกษาในท้องที่อำเภอหางดง
จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นายสันติ สวัสดิพงษ์

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อุรุทยา	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.ม.ล.พันธุ์สุรย์ ลดาวัลย์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐ ชพานนท์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อบทบาทของกำนันและผู้ใหญ่บ้านในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของชุมชน : กรณีศึกษาในท้องที่อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่” ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงทัศนคติของประชาชนที่มีต่อบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในชุมชน บทบาทความเป็นผู้นำและวิธีการในการชักจูงและสนับสนุนให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านรวมทั้งศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี บริบูรณ์ขึ้นไป ซึ่งมีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 100 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในชุมชนครั้งนี้คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการชักจูงให้ประชาชนไปสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองที่ตนสังกัด เป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อการชี้้นำให้ประชาชนไปลงคะแนนเสียงเลือกบุคคลที่ตนแนะนำ และเป็นผู้นำชาวบ้านในการ

ชุมนุมประท้วงหรือนำข้อร้องเรียนไปแจ้งยังส่วนราชการเท่านั้น แต่ในเรื่องของการส่งเสริมให้ชาวบ้านมีความรู้ในเรื่องการปกครองแบบประชาธิปไตย หรือการชักชวนให้ชาวบ้านสนใจในเรื่องข่าวสารของบ้านเมืองนั้น กำนัน ผู้ใหญ่บ้านไม่มีบทบาทเลย

สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในชุมชนนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่า เงินจากการซื้อเสียงเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่ทำให้ชาวบ้านไปใช้สิทธิเลือกตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ทางการเมือง รองลงมาได้แก่บารมีส่วนตัวและความเกรงใจในตัวกำนัน ผู้ใหญ่บ้านก็เป็นปัจจัยดึงดูดชาวบ้านให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งอีกอย่างหนึ่งด้วย

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในชุมชนโดยทั่วไปนั้น กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีบทบาทในการช่วยเหลือและพัฒนาท้องถิ่นน้อยมาก ส่วนใหญ่แล้วประชาชนจะช่วยเหลือแก้ไขปัญหาด้วยตนเองมากกว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้านจะเข้ามามีบทบาทก็ต่อเมื่อเป็นเรื่องของการรับความช่วยเหลือจากนักการเมือง ซึ่งเป็นผลประโยชน์ต่างตอบแทนซึ่งกันและกันเท่านั้น

Independent Study Title People' s Attitudes toward the Roles of Kamnan
and Phu Yai Ban in Community' s Political
Participation: A Case Study of Hang Dong District,
Chiang Mai Province

Author Mr. Sunti Sawatdipong

M.A. Political Science

Examining Committee : Assist.Prof.Siripong Ladavalya Na Ayuthya Chairman
Assoc.Prof. Dr. M.L.Bhansoon Ladavalya Member
Assist.Prof. Nat Chaphanond Member

Abstract

This piece of research aims to study the attitudes of the local residents of Hang Dong District, Chiang Mai, toward the role of the kamnan and the village headmen with special reference to their leadership roles, their roles in persuading the residents in their respective communities to participate in politics. It also aims to study certain factors that influence the decision-making of the residents of that same district in the process of their political participation.

Samples of the respondents are drawn from a total of 100 local residents aged 18 years and above—those who are eligible to vote in the general election of the Members of Parliament (MPs) and those whose registered domiciles are Hang

Dong District of Chiang Mai. The written structured questionnaires were administered to them.

According to the research findings, the respondents are of the opinion that the kamnan and the village headmen play a leading role in persuading the local residents to apply for membership of the political parties with which the kamnan and the village headmen concerned are officially affiliated. The kamnan and the village headmen also take a major role in urging the residents to cast the electoral ballots for the party candidates whom they personally recommend. The research also finds out that the kamnan and the village headmen usually lead the residents in lodging the relevant protests and in presenting petitions and pleas to the government agencies and the authorities concerned. However, the research finds to the contrary that the kamnan and the village headmen play a negligible role in promoting the residents' knowledge of democratic government, nor do they persuade the residents under their jurisdiction to pay even a scant attention to the broadcast of the domestic news of the country.

As regards the factors that influence the decision-making of the respondents in taking part in the politics of the local communities, the majority of the respondents states that money laundered from vote-buying is regarded as the most important factor in making the respondents cast their votes for the potential incumbents of the political positions at the local levels. Ranked next in importance is the personal charisma coupled with the feelings of considerateness that is deeply embedded in the personalities of the kamnan and the village headmen. These are the very factors that attract the respondents in exercising their voting rights.

Pertaining to the roles of the kamnan and the village headmen in the general affairs of the communities, the respondents express the view that the kamnan and the village headmen indeed play only a very insignificant role in

helping to promote the development of their local communities. The local residents often resort to self-help as a means to solve their own problems. Only when the matter of gaining benefits from the politicians comes to the fore will the kamnan and the village headmen then assume a prominent role. It is noteworthy that instances such as this is considered as the matter of reciprocation on the part both of the kamnan and the village headmen and the politicians.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University